

Inlegvel van PWN bij PS-behandeling van Beheernota 2025-2035 op 18 november 2024

6 november 2024

Geachte leden van de Provinciale Staten van Noord-Holland,

Naar aanleiding van de vele vragen in de statencommissie Landelijk Gebied op 14 oktober jl., en in overleg met de verantwoordelijke gedeputeerde, hierbij een nadere toelichting van PWN op de strekking van de Beheernota 2025-2035 voorliggend aan Provinciale Staten van 18 november as..

Aanleiding beheernota

De NV PWN is de verzelfstandigde dochter van enig aandeelhouder Provincie Noord-Holland. PWN heeft een dubbele taakstelling, drinkwaterlevering en natuurbeheer, zoals vastgelegd in de landelijke Drinkwaterwet respectievelijk de bilaterale Beheerovereenkomst. De beheerovereenkomst stelt onder meer: "beheer en bescherming natuur en landschap, inclusief passende vormen van recreatie, met inachtneming eisen verantwoorde drinkwatervoorziening". En tevens de verplichting van een tienjaarlijkse beheernota, op te stellen in overleg met GS en ter goedkeuring voor te leggen aan PS.

Aard beheernota: visie op hoofdlijnen (geen beheerplan, noch uitvoeringsprogramma)

PWN's Beheernota 2025-2035 is een visie op hoofdlijnen voor het beheer van de provinciale gronden, en met de speerpunten natuur, recreatie en drinkwater. Deze visie is gebaseerd op wettelijke en beleidsmatige kaders van natuur- en recreatiebeheer, de synergie met drinkwaterproductie (denk aan bronbeheer), alsmede de uitdagingen voortkomend uit de veranderende wereld om ons heen (bv. biodiversiteitscrisis, klimaatverandering, ongewenste stoffen, bevolkingsgroei c.q. toenemende vraag recreatie en drinkwater).

Speerpunten beheernota: veerkrachtige natuur, in balans met recreatie en drinkwaterproductie

1. Veerkrachtige duinen, met ruimte voor natuurlijke processen, zet de natuur in haar kracht en vormt de beste basis voor biodiversiteitsherstel.
2. Een optimale balans tussen natuur en recreatie vermindert de druk op de natuur en houdt de duinen aantrekkelijk voor natuurbeleving zoekende recreanten.
3. Altijd betrouwbaar drinkwater door het versterken van duinnatuur als bondgenoot in natuurlijke zuivering, aanvullende waterwinning, buffering en calamiteiten-reserve.

Met oog voor specifieke opgaven, zoals:

- Natura2000-doelstellingen (juridische verplichting);
- Toekomstbestendige recreatie (o.a. optimalisering padennetwerk & regionale samenwerking);
- Toekomstbestendige drinkwatervoorziening (o.a. zuinig zijn op de zoetwaterreserve: vasthouden waar het kan en gereguleerd afvoeren waar het moet);
- Met en voor de omgeving, want veel van de opgaven en mogelijke oplossingsrichtingen beperken zich niet tot de grenzen van de door PWN beheerde gebieden.

Wateroverlast: zorgen in en om het duin

Klimaatverandering blijkt onontkoombaar, en ook PWN zal zich moeten aanpassen aan meer en heftiger weersextremen (piekbuien, langdurige droogte zomers, overvloedige neerslag 's winters, en op termijn zeespiegelstijging). Klimaatadaptatie is het nieuwe normaal. In het duin betekent dat heroriëntatie op het natuurbeheer, en op de recreatieve- en drinkwaterinfrastructuur. Om het duin

betekent dat samenwerken met daar verantwoordelijke stakeholders (onder provinciale coördinatie, met waterschappen, gemeenten en particuliere grondeigenaren). Dit heeft onze volle aandacht.

Recreatieve infrastructuur: op zoek naar de optimale balans voor mens en natuur

Klimaatadaptatie is een extra opgave bij de al bestaande uitdagingen als gevolg van de toenemende recreatiebehoefte. Stuivend zand en natuurlijke (grond)waterdynamiek is in beginsel goed voor meer veerkrachtige duinnatuur, maar zorgt lokaal wel voor conflicten met bestaande infrastructuur. Ook dit heeft onze volle aandacht. Hierbij streven we naar maatwerkoplossingen, gericht op een toekomstbestendige infrastructuur in de duinen (waarbij onder meer een doorgaande recreatieve fietsroute van Bloemendaal naar het strand gewaarborgd blijft).

Beheernota als raamwerk voor nadere uitwerking en besluitvorming

Een visie op hoofdlijnen, met en voor de omgeving, maar hoe dan? In de statencommissie was er terecht veel vraag naar het vervolg en de (on)mogelijkheden van participatie/inspraak/bijsturing. Ik noem er drie (stuk voor stuk met bijbehorend participatieproces en/of zienswijzetraject):

- Gebiedsplannen Noordhollands Duinreservaat (NHD) resp. Nationaal Park Zuid-Kennemerland;
- Natura2000-beheerplannen NHD resp. Kennemerland Zuid (bevoegd gezag: Provincie);
- Specifieke projectplannen/vergunningen (bevoegd gezag: Provincie, waterschap e/o gemeente).

Afsluitend

Met onderhavig inlegvel bij PWN's Beheernota 2025 – 2035 heb ik gepoogd de aard en inhoud van deze visie op hoofdlijnen te verduidelijken, en daarmee hopelijk ook een begin van een antwoord gegeven op veel van de gestelde vragen. Ik schrijf opzettelijk 'een begin van een antwoord', want we staan pas aan het begin van een nieuwe beheerperiode. Komende jaren zal PWN in gezamenlijkheid met alle relevante stakeholders de voorliggende beheeruitdagingen stuk voor stuk uitwerken en – na doorlopen van de betreffende besluitvorming – uitvoeren. Daarom eindig ik met: tot ziens!

Hoogachtend,

Sjakel van Wesemael

sectordirecteur Natuur en Beleving, PWN